

Neix Bartomeu Colom, germà petit de Cristòfol Colom

Autor: Marc Pons

Data de publicació: 15-09-2021

El 13 de setembre del 1460 hauria nascut En Bartomeu Colom, germà d'En Cristòfor Colom. En Bartomeu també va voler travessar l'Atlàntic i es va posar en contacte amb la monarquia anglesa i francesa. Com un teixidor genovès plebeu va poder aconseguir l'extraordinari nivell de coneixements que una gesta així demanava? Es versemblant que a finals del segle XV un plebeu es relacionés amb els estaments més alts d'una societat? Article d'En Marc Pons.

El 13 de setembre de l'any 1460, fa 561 anys, naixia Bartomeu Colom, germà petit i, posteriorment, mà dreta del navegant Cristòfol Colom. La versió tradicional havia fet néixer els Colom a Gènova, en una família de teixidors formada per Doménico Colombo i Susanna Fontanarrossa. Però, darrerament, aquesta versió ha estat fortament qüestionada per diversos motius. Un d'ells és, precisament, l'origen familiar. Cristòfol i Bartomeu van ser uns navegants amb un extraordinari nivell de coneixements; i amb una cartera de contactes de primeríssim ordre que els va conduir a diverses corts europees. I això, en una època en que no existia l'ascensor social, resultaria totalment incompatible amb la descendència d'una modesta família de teixidors.

Segons algunes fonts, Bartomeu Colom, quan es va enrolar al segon viatge colombí (1493), ja havia estat diverses vegades a Anglaterra (entre 1485 i 1488) negociant amb la cort del rei Enric VII una expedició naval cap a l'oest -a través de l'Atlàntic- per arribar a la Xina i a l'Índia; que no va prosperar per les dificultats financeres que, en aquell moment, tenia la monarquia anglesa (el país sortia d'un seguit de guerres civils). Segons aquestes mateixes fonts, el mapa de Terra Rubra, signat per Bartomeu Colom, i datat el 1488, prova l'existència d'aquest projecte inèdit; que seria

el precedent del posterior viatge de Joan Cabot a Terranova (1497) finançat, aquest cop, per les classes mercantils de Bristol.

També segons aquestes fonts, la negativa anglesa el va portar fins a París. Allà hauria negociat el mateix projecte amb la cort del rei Carles VIII (entre 1489 i 1493), també amb un resultat negatiu. Mentre era a Londres i a París, el seu germà Cristòfol era a València negociant i preparant un viatge expedicionari que comptaria amb el suport del comte-rei Ferran el Catòlic, del pontífex Borja, i del financer Lluís de Santàngel. L'èxit de Cristòfol el va fer desistir de continuar el seu projecte individualment; i, finalment, es va sumar al segon viatge colombí (1493). Fins al cop d'estat de l'any 1500 (promogut pels Reis Catòlics i perpetrat pel jutge Fernández de Bobadilla), Bartomeu va ser la segona autoritat colonial hispànica al Nou Continent.

Dilluns, 13 de setembre del 2021

Barcelona

Marc Pons

https://www.elnacional.cat/ca/efemerides/marc-pons-efemeride-neix-bartolomeu-colum-germa-petit-cristofol-colum_644753_102.html?fbclid=IwAR1TZPgwg5wkKnHI3TsO_Dp6Cvabewke99d8VsrBYHIOCV3CBAIxizoxGGM